

Enontekiön Opiskeluhooltosuunnitelma

Opiskeluhooltosuunnitelma pohjautuu oppilas- ja opiskelijahuoltolakiin (1287/2013:13§), jota velvoittavana noudatetaan kaikissa Enontekiön kunnan kouluissa. Suunnitelma laaditaan yhteistyössä opetus- ja opiskeluhooltohenkilöstön, oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa. Samalla sovitaan menettelytavoista, joilla eri osapuolet perehdytetään suunnitelman sisältöön, käytännön toteutustapaan ja asiaan sisältyvään tiedottamiseen. Suunnitelma tarkistetaan lukuvuosittain opiskeluhooltoryhmän koordinoimana.

Opiskeluhooltosuunnitelmassa on kaikkien koulujen yhteinen osuus sekä jokaista koulua koskevat erilliset osiot.

Opiskeluhooltopalvelujen kokonaisuus

Lapin hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystoimi vastaa perusopetuksen koulujen ja erälukion sosiaalityöntekijä-, koulukuraattori- ja psykologipalveluista sekä kouluterveydenhoitaja- ja lääkäripalveluista. Yhteistyötä tehdään kaikilla opiskeluhooltotyön toteuttamisen tasoilla.

Koulukuraattorin ja psykologin palveluja on saatavilla tarpeen mukaan. Palvelut on tarkoitettu kaikille oppilaille ja opiskelijoille ja heidän huoltajilleen nuoren hyvinvointiin, kehitykseen, kasvatukseen, mielenterveyteen ja opiskeluun liittyvissä asioissa.

1. Arvio opiskeluhoollon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista opiskeluhooltopalveluista

Kokonaistarve/ käytettävissä olevat palvelut kouluittain henkilötyövuosina

Koulu	kouluterveydenhuolto	kuraattoripalvelut	psykologipalvelut
Hetan yhtenäinen peruskoulu	0,3	0,2	0,1
Karesuvannon koulu	0,1	0,1	0,1
Kilpisjärven koulu	0,1	0,1	0,1
Erälukio	0,1	0,1	0,1

Enontekiöllä on neljä kouluyksikköä, joissa erityisen tuen ja tehostetun tuen oppilaita on noin 30-40 %. Toimintaympäristön erityispiirteitä ovat pitkät välimatkat kunnan alueella, mikä vaikuttaa koulukuljetusten pituuteen ja oppilaiden koulupäivän pituuteen sekä kouluissa annettava suomenkielinen ja saamenkielinen opetus.

Oppilaiden ja opiskelijoiden asioita on mietitty ja selvitelty erilaisissa moniammatillisissa kokoonpanoissa ja tehty mahdollisuuksien mukaiset toimenpiteet kokonaistuen tarpeen mukaisesti.

Lapin hyvinvointialueen terveydenhoitohenkilöstön avulla tehdään lukuvuosittain terveystarkastukset kaikille 1. -9.-luokkalaisille. Laajat terveystarkastukset tehdään 1., 5. ja 8-luokkalaisille. Näissä mukana

myös lääkäri. Lukion opiskelijoille tehdään terveystarkastuksia. Huoltajilla on oikeus olla mukana (riippuen oppilaan iästä).

Terveystarkastuksissa käytetään erilaisia lomakkeita; huoltajille, oppilaille ja opettajille (laajoissa terveystarkastuksissa). Hammastarkastuksia tehdään asetuksen mukaisesti.

Kuraattoripalveluja saadaan kaikilla kouluilla.

Arvioinnissa kokonaistarpeesta voidaan käyttää hyödyksi kouluterveyskyselyn, poissaoloseurannan muiden kyselyiden ja tilastojen tietoja.

2. Koulu yhteisön toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhoollon edistämiseksi

Yhteisöllinen opiskeluhoollto on tärkeä osa perusopetuksen toimintakulttuuria ja sen kehittäminen edellyttää johtamista. Oppilaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen kuuluu opiskeluhoolltolain mukaisesti yhteisöllisen työn kokonaisuuteen. Tällä tarkoitetaan toimintaa, jonka avulla seurataan ja kehitetään yhteisöllistä ja yksilöllistä hyvinvointia sekä terveellisen, turvallisen ja esteettömän oppimisympäristön syntymistä, edistetään mielenterveyttä ja oppimista sekä ehkäistään syrjäytymistä. Koulun henkilökunnalla on ensisijainen vastuu koulu yhteisön hyvinvoinnista.

Opiskeluhoolltoryhmässä voidaan käsitellä esim. myöhästelyihin, poissaoloihin ja kiusaamiseen puuttumista, kurinpidollisia toimia, kirjaamiskäytäntöjä ja erilaisia hyvinvointikyselyjä. Ryhmä voi päivittää järjestyssääntöjä, koulun kriisi- ja muita suunnitelmia sekä järjestää mm. vanhempainiltoja ja teemapäiviä ja kehittää koulun toimintakulttuuri ongelmia ennalta ehkäisevään suuntaan.

Yhteisöllistä oppilashuolltoa edistävät kouluissamme:

- Yhdessä hyväksytyt selkeät toimintatavat esimerkiksi lukuvuoden yhteinen aloitus, yhteiset päivänavaukset, oman koulun yhteiset tapahtumat ja juhlat;
- yhteiset, yhdessä hyväksytyt säännöt
- oppilaan osallistaminen oppimisympäristön terveyteen, hyvinvointiin ja viihtyisyyteen liittyvien asioiden havainnointiin, ideointiin ja suunnitteluun yhdessä muiden kanssa
- oppilas- ja opiskelijakuntatoiminta
- kodin ja koulun vuoropuhelu yhteisen kasvatustehtävän äärellä yhdessä lapsen parhaaksi
- huoltajien illat, tiedotustilaisuudet
- toimivien luokkien ja erilaisten yhteistöiden mahdollistaminen opetusjärjestelyin ja lukujärjestysteknisin keinoin
- hyvän ryhmähengen luonti ryhmäytymistä tukevin toimintatavoin
- erilaisia oppimistyytlejä huomioivat vaihtelevat opetusmenetelmät
- poissaolojen seuranta
- kasvatust keskustelut
- terveys- ja hyvinvointikyselyt, kiusaamiskyselyt
- tukioppilastoiminta, kerhotoiminta, Kiva-koulu, Liikkuva koulu
- henkilöstön koulutukset
- työn kuormitus, lepo ja virkistys, ergonomia-asiat

- terveys-, päihde- ja huumevalistus

Toimenpiteet koulu yhteisön ja –ympäristön terveyden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämiseksi sekä yhteistyö ja käytänteet yhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa

Koulurakennusten, pihaympäristön, leikkilaineiden, voimistelutelineiden, opetusvälineiden ym. kunto tarkistetaan joka vuosi. Tuodaan esiin henkilökunnan havainnot puutteista ja mahdollisista korjaustarpeista. Vaarojen ja haittojen kartoitus suoritetaan muutaman vuoden välein. Siinä esiin nousseet asiat ovat seuraavina vuosina seurannassa, kunnes todetaan korjatuiksi. Pitkin lukuvuotta jokainen henkilökunnan jäsen on velvollinen tarkkailemaan koulua ja ympäristöä, ja mikäli huomaa korjattavaa, siitä pikimmiten ilmoittaa kiinteistöhoitajalle. Kiinteistöhuolto hoitaa kiinteistöjen korjaukset ja liikuntatoimi koulujen liikuntapaikat.

Lukukauden alussa päivitetään pelastussuunnitelma. Lukukausien aikana harjoitellaan poistumisvalmiutta poistumisharjoituksessa. Niiden tarkoituksena on testata, mitä mahdollisia puutteita / korjattavaa turvallisuusasioissa havaitaan, jotta ne voitaisiin korjata.

Välituntivalvonta suunnitellaan jokaisen jakson alussa. Jokaisella välitunnilla on 1 - 3 opettajaa koulun koosta ja oppilasmäärästä riippuen.

Koulun järjestyssäännöt tuovat yhteiset, turvalliset toimintatavat. Opetustilanteissa noudatetaan turvallisuusohjeita sekä käytetään tarvittavia, opetustilanteeseen liittyviä suojaimia ja turvallisuuden varmistavia toimenpiteitä.

Poliisin turvallisuuskävelyjä järjestetään kouluilla poliisien resurssien mukaisesti.

Koulu ympäristön terveellisyden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin tarkastukset tehdään lain mukaisesti kolmen vuoden välein. (viimeisin syksyllä 2022)

Hallinnollinen rehtori organisoii tarkastuksen, jossa ovat mukana ympäristöterveydenhuollon edustaja, koulun johtaja tai apulaisjohtaja, Lapin hyvinvointialueen kouluterveydenhoitaja- ja/tai lääkäri, työterveyshuollon edustaja, työsuojelun edustaja ja kiinteistöhoitaja.

Koulu ympäristöä koskevia kouluterveyskyselyjen (THL) tuloksia tulee hyödyntää tarkastuksessa. Tarkastuksen tulokset kirjataan ja koulun johtaja tai apulaisjohtaja seuraa sovittujen korjaus- ja muutostoimenpiteiden toteutumista yhteistyössä tarkastusryhmän kanssa.

Koulukohtaisen opiskeluhoitoryhmän kokoonpano, tehtävät ja toimintatavat sekä aikataulus

Hallinnollinen rehtori on vastuussa koulujen opiskeluhoollon toiminnasta yleisellä tasolla. Opiskeluhoitoryhmään kuuluvat hänen lisäksi Hetan peruskoulun apulaisjohtaja, kyläkoulujen johtajat, luokanopettajat, luokanvalvojat, ryhmänohjaajat, erityisopettajat, etsivä nuorisotyöntekijä tai koulun nuorisotyöntekijä, terveydenhoitajat, koulukuraattori ja psykologi. Myös muita asiantuntijoita tai oppilaskunnan edustaja sekä huoltajia voidaan kutsua paikalle. Koulukohtaisen opiskeluhoitotyöryhmän koollekutsujana toimii koulun johtaja/apulaisjohtaja/rehtori.

Oppilaitostemme yhteinen ryhmä kokoontuu tarpeen mukaan, mutta vähintään kaksi kertaa vuodessa (syyslukukauden aikana suunnitelman teko, keväällä sen arviointi). Ryhmässä käsitellään moniammatillisesti oppilaiden hyvinvointiin liittyviä asioita, pääpaino ennaltaehkäisevässä toiminnassa.

Palvelujen kohdentuminen opiskeluhuollon yhteistyöhön

Koulut tekevät yhteistyötä toistensa ja varhaiskasvatuksen kanssa, sekä sosiaali- ja terveystieteiden, nuorisotoimen, etsivän nuorisotyön ja muiden lasten kasvua ja kehitystä tukevien toimijoiden kanssa. Huoltajien kanssa tehdään yhteistyötä esimerkiksi vanhempainyhdistysten toiminnan kautta.

Poissaolojen ehkäisemisestä, suunnitelmallisesta seurannasta ja poissaoloihin puuttumisesta määrätään perusopetuksen opetussuunnitelman luvuissa 5.1 Yhteinen vastuu koulupäivästä ja 5.6 Paikallisesti päätettävät asiat.

Tupakkatuotteiden, alkoholin ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen

Tupakointi on kielletty kaikkien perusopetusta ja lukiokoulutusta antavien koulujen sisä- ja ulkotiloissa. (Tupakkalaki 12 §)

Kouluun ei saa tuoda eikä työpäivän aikana pitää hallussa sellaista esinettä tai ainetta, jonka hallussapito on muussa laissa kielletty tai jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta taikka joka erityisesti soveltuu omaisuuden vahingoittamiseen ja jonka hallussapidolle ei ole hyväksyttävää syytä. (POL 29 § 2 mom.)

Kunta on omalla toiminnallaan edesauttamassa koululaisten turvallisuutta niin koulu- kuin vapaa-aikanakin. Tästä on esimerkkinä opetus-, sosiaali- ja terveystoimen yhteinen lasten ja nuorten päihdestrategia. Siinä selvitetään, kuinka koulussa toimitaan päihtyneen oppilaan kanssa ja kuinka nuorten päihteidenkäyttöä kunnassa ennalta ehkäistään sekä päihteistä ja niiden vaaroista tiedotetaan.

Tupakkatuotteiden hallussapito on kielletty alle 18-vuotiailta. Hallussapito- ja käyttökielto on kirjattu koulun järjestyssääntöihin. Koulun järjestyssäännöistä informoidaan oppilaita ja heidän huoltajiaan lukuvuosittain. Tupakkatuotteiden hallussapitoon ja käyttöön kouluaikana puututaan koulun ojentamiskeinoin järjestyssääntörikkeenä.

Tupakkatuotteiden käyttö on kielletty perusopetusta antavien oppilaitosten sisätiloissa sekä käytössä olevilla ulkoalueilla. Koulutuksen järjestäjä asettaa näkyville tupakointikieltoa osoittavat opasteet sekä koulujen sisätiloihin, että koulujen käytössä oleville ulkoalueille. Opasteet ovat ohjeena myös koulujen iltakäyttäjille sekä muille koulussa asioiville. Koulun rehtori ja opettajat ovat velvollisia puuttumaan koulun alueella tupakoimiseen.

3. Toimenpiteet tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi (yksilökohtainen opiskeluhoito)

Yksilökohtaisella oppilashuollolla tarkoitetaan oppilaalle annettavia kouluterveydenhuollon palveluja, oppilashuollon psykologi- ja kuraattoripalveluja sekä yksittäistä oppilasta koskevaa monialaista oppilashuoltoa. Yksilökohtaisen oppilashuollon tavoitteena on seurata ja edistää oppilaan kokonaisvaltaista kehitystä, terveyttä, hyvinvointia ja oppimista. Tärkeätä on myös varhaisen tuen turvaaminen ja ongelmien ehkäisy. Tavoitteena on oppimisen esteiden, oppimisvaikeuksien, koulunkäyntiin liittyvien muiden ongelmien tunnistaminen, lieventäminen ja poistaminen mahdollisimman varhain. Oppilaiden yksilölliset edellytykset, voimavarat ja tarpeet otetaan huomioon sekä oppilashuollon tuen rakentamisessa, että koulun arjessa. Yksilökohtainen oppilashuolto perustuu aina oppilaan sekä tarpeen niin vaatiessa huoltajan suostumukseen. Monialainen oppilaskohtainen asiantuntijaryhmä kootaan tapauskohtaisesti. Oppilaalla on subjektiivinen oikeus oppilashuoltoon, vaikka huoltajat kieltäytyisivät oppilashuollollisesta yhteistyöstä.

KÄYTETTÄVISSÄ OLEVAT OPPILASHUOLTOPALVELUT

Koulu	oppilasmäärä/opiskelijamäärä
Hetan yhtenäinen peruskoulu	124
Karesuvannon koulu	21
Kilpisjärven koulu	16
Erälukio	13

Kouluissa toimii osa-aikainen koulukuraattori. Pyrimme siihen, että Laphan koulupsykologi osallistuu koulujemme yhteisölliseen oppilashuoltoryhmän työskentelyyn sekä tarvittaessa erikseen koottaviin oppilaskohtaisiin monialaisiin asiantuntijaryhmiin. Oppilashuollon palvelut ovat vapaaehtoisia palveluita, joihin oppilaalla on oikeus, mutta joista hänellä on myös hänen kehitystasonsa mukainen mahdollisuus kieltäytyä.

Lapin hyvinvointialueen kouluterveydenhoitaja Paula Keski-Kujala ja Anneli Kultima ovat tavattavissa kouluilla; Hetassa ja Kilpisjärvellä säännöllisesti, Karesuvannossa säännöllisesti. Saamenkielisenä terveydenhoitajana toimii Pauliina Näkkäläjärvi. Esiopetuksen oppilaiden terveydenhoitajapalvelut ovat terveysaseman tiloissa, terveydenhoitajana esikoululaisilla Pirjo Stoor Hetassa, Karesuvannon ja Kilpisjärven kouluilla Paula Keski-Kujala. Psykologipalveluja on mahdollista saada kouluilla tai terveysaseman tiloissa.

Palveluiden kohdentaminen yksittäisiin oppilaisiin, koulu yhteisöön ja yhteistyöhön liittyviin tehtäviin sekä oppilashuollon kehittämiseen ja seurantaan

Koulujen resurssit:

-tukiopetus

- erityisopetus
- ohjaajapalvelut
- kuraattoripalvelut
- kerhotoiminta koulun, nuorisotoimen, seurojen ja srk:n taholta; Suomen harrastamisen malli nuorisotoimen hallinnoimana
- iltapäivätoiminta (1.-2.lk ja erityisen tuen oppilaat)

Yksilökohtainen oppilashuoltoryhmä kutsutaan koolle silloin, kun jollakin henkilökunnan jäsenellä tai huoltajalla herää huoli oppilaasta. Jokaisessa tapauksessa mietitään huoltajaa ja oppilasta kuullen, keitä asiantuntijoita kutsutaan koolle (Wilmasta löytyy rekisteri, se tulostetaan ja säilytetään arkistossa). Ryhmän koollekutsumisesta vastaavat erityisopettaja, luokanopettaja tai –valvoja. Koollekutsuttaessa varmistetaan huoltajan suostumus kutsuttavaan kokoonpanoon.

Hallinnollinen rehtori on vastuussa oppilashuoltokertomuksen laatimisesta, säilytyksestä ja arkistoinnista. Hän vastaa yhdessä erityisopettajien ja koulunjohtajien/apulaisjohtajan kanssa opiskeluhuoltorekisteristä.

Yksilökohtaisen tuen toteuttamistavat ja yhteistyömuodot (lapsen ja nuoren kehitys, oppiminen, hyvinvointi)

Yhteistyö tehostetun ja erityisen tuen, joustavan perusopetuksen ja sairaalaopetuksen yhteydessä

Kolmiportaisen tuen asioissa koulumme noudattaa opetussuunnitelman määräyksiä. Joustavan perusopetuksen ja sairaalaopetuksen kanssa tehtävä yhteistyö suunnitellaan oppilaskohtaisesti.

Monialainen asiantuntijaryhmä kootaan yksittäisen oppilaan tai oppilasryhmän tuen tarpeen selvittämiseksi ja oppilashuollon palvelujen järjestämiseksi yhteistyössä huoltajien ja/tai oppilaan kanssa. Ryhmän kokooa se opetushenkilöstön tai oppilashuollon palveluiden edustaja, jolle asia työtehtävien perusteella kuuluu. Ryhmän kokoonpano perustuu tapauskohtaiseen harkintaan ja käsiteltävään asiaan. Ryhmään nimeäminen edellyttää aina oppilaan tai huoltajan suostumusta. Ryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön.

Tilanteessa otetaan huomioon oppilaan osallisuus, omat toivomukset ja mielipiteet häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuisissa hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muiden henkilökohtaisten edellytystensä mukaisesti. Asiantuntijaryhmän tapaamisista laaditaan oppilashuoltokertomus (erilliselle lomakkeelle): ryhmän vastuuhenkilö kirjaa yksilökohtaisen oppilashuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi olennaiset ja tarpeelliset asiat oppilashuoltokertomukseen; kirjauksia voivat tehdä myös muut asiantuntijaryhmän jäsenet. Yksilökohtainen oppilashuoltokertomus laaditaan jatkuvaan muotoon, joka etenee aikajärjestyksessä.

Monialainen oppilaskohtainen asiantuntijaryhmä kootaan tapauskohtaisesti yksittäisen oppilaan tai tietyn oppilasryhmän tueksi. Asian käsittely yksittäisen oppilaan tueksi koottavassa asiantuntijaryhmässä ja ryhmän kokoonpano perustuvat oppilaan tai tarvittaessa huoltajan

suostumukseen. Oppilaalla on subjektiivinen oikeus oppilashuoltoon, vaikka huoltajat kieltäytyisivät oppilashuollollisesta yhteistyöstä. Oppilaan tai huoltajan yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella asian käsittelyyn voi osallistua tarvittavia oppilashuollon yhteistyötahoja tai oppilaan läheisiä. Ryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön. Ryhmän jäsenillä on lisäksi oikeus pyytää neuvoa oppilaan asiassa tarpeelliseksi katsomiltaan asiantuntijoilta.

Oppilaan oppilashuoltotyöhön osallistuvilla on oikeus saada toisiltaan ja luovuttaa toisilleen sekä oppilaan opettajalle ja opetuksesta ja toiminnasta vastaavalle viranomaiselle oppilaan opetuksen asianmukaisen järjestämisen edellyttämät välttämättömät tiedot. Opetuksen järjestäjän tulee pyrkiä toimimaan yhteistyötä edistävästi. Asiantuntijaryhmän jäsen ei saa käyttää ryhmän jäsenenä saamiaan salassa pidettäviä tietoja muuhun kuin oppilashuoltoon liittyvään tehtävään.

Oppilaskohtaisessa työssä asioiden varhainen havaitseminen on oleellista, jotta oppilas ja perhe saavat ajoissa heille kuuluvan tuen ja ohjauksen. Tämä edellyttää oppilaan tuntemista ja hänen toimintansa seuraamista. Työntekijän omakohtainen huoli oikeuttaa ottamaan asian puheeksi lapsen ja huoltajien kanssa. Valmiita ratkaisuja tilanteeseen ei tarvitse olla, vaan asioita voidaan ratkaista yhdessä miettien. Puheeksi ottamisen täytyy perustua tosiasioille, ei olettamuksille tai tulkinnoille.

Oppilaskohtaisissa tapaamisissa hyvän yhteistyön ja luottamuksellisen ilmapiirin rakentumisen perustana on lapsen ja hänen perheensä kunnioitus. Vuorovaikutus on avointa, kunnioittavaa ja luottamuksellista. Tapaamisissa tulee huomioida oppilaan tilanne kokonaisuutena ja myös mahdollinen huoltajien tarvitsema tuki. Oppilasta itseään tulee kuulla häntä koskevassa asiassa ja hänen osallisuuttaan vahvistetaan. On tärkeää, että oppilas voi osallistua häntä koskevan asian käsittelyyn, sillä edellytyksellä, että sitä ei arvioida hänelle haitalliseksi. Työ järjestetään niin, että oppilas voi kokea tilanteen kiireettömänä ja hän tulee kuulluksi. Oppilaan osallisuutta tuettaessa tulee ottaa huomioon hänen ikänsä, kehitystasonsa sekä muut hänen edellytyksensä ja tarpeensa.

Mikäli opettajalla tai koulun henkilökuntaan kuuluvalla herää huoli oppilaasta, hän ottaa yhteyttä luokanopettajaan/luokanvalvojaan tai suoraan oppilaan kotiin. Luokanopettaja/luokanvalvoja, jolla on huoli tai jolle huoli on esitetty, keskustelelee oppilaan kanssa ja/tai ottaa yhteyttä oppilaan kotiin, mikäli tätä ei ole jo tehty. Opettaja voi konsultoida esimerkiksi psykologia tai terveydenhoitajaa ja tarvittaessa koota monialaisen asiantuntijaryhmän. Huoltajat ja oppilaat voivat olla myös itse suoraan yhteydessä psykologiin. Yhteydenoton perusteella psykologi arvioi välittömästi asian kiireellisyyden. Oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaan mahdollisuus keskusteluun on järjestettävä kiireellisissä tapauksissa samana päivänä, kun oppilas on tätä pyytänyt tai viimeistään seuraavana koulupäivänä. Ellei asia ole kiireellinen, oppilaalle tulee tarjota keskusteluaikaa viimeistään seitsemäntenä koulupäivänä yhteydenotosta.

Keskusteluaikaa ei välttämättä tarvitse varata, jos huoltajan tai opettajan yhteydenoton tarkoituksena on saada ohjausta tai neuvontaa tietyn tilanteen selvittämiseen tai jos yhteydenoton aikana käy muutoin ilmi, ettei keskustelun järjestämiselle ole tarvetta. Koulukuraattorin, kouluterveydenhoitajan ja psykologin palvelut ovat matalan kynnyksen palveluita. Tavoitteena on varhaisen tuen sekä koulunkäynnin turvaaminen ja ongelmien ennaltaehkäisy.

Tavoitteena on seurata ja edistää oppilaan kokonaisvaltaista kehitystä, terveyttä, hyvinvointia ja oppimista. Oppilaiden yksilölliset edellytykset, voimavarat ja tarpeet otetaan huomioon sekä koulun tuen rakentamisessa, että arjessa. Oppilas ja huoltajat voivat ottaa yhteyttä psykologiin keskustellakseen lapsen asioista jo varhaisessa vaiheessa.

Kurinpitotoimet ja tarvittava opiskeluhuollon järjestäminen kurinpitotoimen tai oppilaan opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä

Kurinpidollisia keinoja käytettäessä noudatetaan niitä hallinnon yleisiä oikeusturvaperiaatteita ja toimivaltuuksia. Henkilökunta perehdytetään näihin suunnittelupäivinä ja uusille henkilökunnan jäsenille.

Kasvatuskeskustelut

Kasvatuskeskusteluja käytetään oppilaiden tekemien pienempien rikkeiden, tuntien häirinnän, vilppitapausten ja tahallisten vahingontekojen yhteydessä. Ennen kasvatuskeskusteluun joutumista voidaan käyttää opettajan, koulunjohtajan tai hallinnollisen rehtorin puhutteluja.

Puhutteluista, kasvatuskeskusteluista ja jälki-istunnoista tehdään aina merkinnät Wilmaan kohtaan Tuki-Kurinpito. Kasvatuskeskusteluja varten kouluissa on kasvatuskeskusteluryhmät (2-3 opettajaa). He huolehtivat kasvatuskeskustelujen pitämisestä ja kirjaamisesta Wilmaan. Kasvatuskeskustelut käydään koulupäivän aikana ja niistä tiedotetaan huoltajalle. Se opettaja, joka huomaa/ jonka tietoon tilanne on saatettu, tilaa kasvatuskeskustelun kasvatuskeskusteluryhmältä. Luokanopettaja tai luokanvalvoja osallistuvat tilanteen selvittämiseen ennen kasvatuskeskustelun tilaamista.

Jälki-istunnot

Jälki-istuntoja käytetään laittomien aineiden/esineiden hallussapidosta tai käytöstä. Näistä ilmoitetaan myös poliisille ja/tai tehdään lastensuojeluilmoitus.

Jälki-istuntoa annetaan oppilaan väkivaltaisesta käytöksestä riippumatta siitä, ketä kohtaan väkivaltaa käytetään. Väkivallasta ilmoitetaan poliisille ja/tai sosiaalitoimistoon.

Jälki-istuntoa käytetään kurinpitokeinona tapauksissa, joissa kasvatuskeskustelut eivät johda oppilaan käytöksen korjaantumiseen.

Opetuksen epääminen

Luokanopettaja/luokanvalvoja toimii koordinaattorina opetuksen järjestämissuunnitelman laatimisessa ja toteutumisen seurannassa opetuksen epäämisen aikana. Oppilaan ja huoltajan kanssa sovitaan opetuksen toteuttamisesta. Oppilaalle järjestetään muu hänen tarvitsemansa tuki epäämisen aikana ja oppilaan palatessa opetukseen.

Oppilaalle ja huoltajalle tiedotetaan mahdollisuudesta keskustella henkilökohtaisesti oppilashuollon psykologin tai kuraattorin kanssa opetuksesta epäämisen aikana.

Opetuksesta epäämisen aikana (kesken työpäivän) oppilasta valvoo opettaja/koulun johtaja/apulaisjohtaja tai hallinnollinen rehtori sillä aikaa, kunnes oppilas poistuu kotiin. Kun opetus on evätty seuraavaksi koulupäiväksi, oppilasta valvoo huoltaja.

Kun oppilas poistetaan luokahuoneesta tai muusta tilasta tai koulun tilaisuudesta oppilasta valvoo opettaja/koulukuraattori / koulunkäynnin ohjaaja/ koulun johtaja/apulaisjohtaja tai hallinnollinen rehtori.

Tätä suunnitelmaa seurataan sekä toteutumista ja vaikuttavuutta arvioidaan henkilökunta- ja yhteisöllisissä opiskeluhuoltopalavereissa.

Opettajan laajaan terveystarkastukseen luokilla 1, 5 ja 8 antaman oppilaan selviytymistä ja hyvinvointia kuvaavan arvion toimintakäytänteet kouluissa

Opettaja täyttää laajoihin terveystarkastuksiin liittyvät lomakkeet, mikäli huoltaja on antanut suostumuksensa Lapin hyvinvointialueen kouluterveydenhoitajalle.

Oppilaan koulupäivän aikaisen erityisruokavalion tai lääkityksen ilmoittamisen käytänteet

Oppilaan tarvitseman lääkityksen sekä hoidon tukeminen koulussa sovitaan monialaisesti ja tapauskohtaisesti yhdessä huoltajien, oppilaan, kouluterveydenhuollon, koulun henkilöstön ja hoitavan tahon kanssa suullisesti ja kirjallisesti. Jos oppilaalle joudutaan antamaan koulupäivän aikana lääkettä, hänelle tehdään lääkehoidon suunnitelma. Lääkehoidosta vastaa ensisijaisesti huoltaja, joka hankkii myös lääkkeet. Terveystoimi kouluttaa tarvittaessa lääkkeen antajat, jotka nimetään suunnitelmassa.

Kouluterveydenhuollolla on kokonaisvastuu oppilaan terveydenhuollosta, jolloin kouluterveydenhuollon tulee olla aina tietoinen oppilaan yhteyksistä erikoissairaanhoidon, oppilaan saamasta hoidosta sekä hänelle tehdyistä tutkimuksista.

Terveydellisistä syistä erityisruokavaliota tarvitsevan oppilaan huoltaja tiedottaa ja toimittaa tiedon ruokahuollosta vastaavalle henkilökunnalle sekä luokanopettajalle / luokanvalvojalle mahdollisimman pian lukuvuoden alettua. Jos allergia johtuu laktoosista, riittää huoltajan ilmoitus (muissa lääkärin arvio).

4. Yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän perheidensä sekä koulussa työskentelevien ja muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa

Yhteistyö oppilaan ohjauksessa, koulutuksen siirtymävaiheissa ja jatko-opintojen suunnittelussa

Nivelvaihe päivähoidosta esiopetukseen: Siirtokokous, mukana varhaiskasvatuksen henkilöstö, terveydenhuolto, erityisopettaja, luokanopettaja, apulaisjohtaja tai koulun johtaja.

Nivelvaiheessa 2. luokalta 3. luokalle siirryttäessä kokeillaan luokanopettajan, huoltajan ja oppilaan yhdessä täytettävää nivelvaiheen arviointilomaketta, joka on mukana myös keväisessä siirtokokouksessa.

Kuudennelta luokalta yläkouluun: kuudesluokkalaisilla mahdollisuus osallistua koulujen ryhmäytykseen, jossa he pääsevät tutustumaan muihin saman ikäisiin luokkatovereihinsa. Huoltajien osallisuus on tärkeää ja tähän kokeillaan luokanopettajan, huoltajan ja oppilaan yhdessä täytettävää nivelvaiheen arviointilomaketta, joka on mukana myös keväisessä siirtokokouksessa, jossa oppilaan tiedot siirtyvät alakoulusta yläkouluun. Tavoitteena on, että lapsen vahvuudet ja tuen tarve tulisivat kaikkien tietoon.

Yläkoulusta toiselle asteelle siirryttäessä oppilaat saavat mahdollisuuden tutustua eri oppilaitoksiin. Lukiolaisilla on myös mahdollisuus tutustua seuraaviin oppilaitoksiin.

Lisäksi vuosittaiset tutustumispäivät eri oppilaitoksiin, Amis9 ja saattelutoiminta yhteistyössä etsivän nuorisotyön ja koulun nuorisotyöntekijän ja seurakunnan nuorisotyöntekijän kanssa.

Yhteistyö terveysneuvonnan ja terveystiedon opetuksen välillä

Terveydenhoitaja ja psykologi voivat resurssien riittäessä osallistua terveystiedon opetukseen.

Yhteistyö koulun ulkopuolisten palvelujen ja yhteistyökumppanien kanssa:

Nuorisotoimi ja etsivä nuorisotoimi

Sosiaalitoimi

Poliisi

Palo- ja pelastuslaitos

Seurakunta

Seurat

Terapeutit

Valterin ohjauskäynnit

4.1. YHTEISTYÖ OPPILAIDEN JA HEIDÄN HUOLTAJIENSA KANSSA

Toimintatavat osallisuuden edistämiseksi ja yhteistyön järjestämiseksi oppilashuollon suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa

huoltajienvarit ja -illat

oppimissuunnitelmat

tukioppilaat

oppilaskunnat

Nuorisovaltuusto

joillakin kouluilla vanhempainyhdistys tms. (mm. Saanan lapset ry, Väylänvarren Lapset)

Toimintaperiaatteista ja menettelytavoista tiedottaminen

Lukuvuosisuunnitelma, huoltajienillat, Wilma

4.2. OPISKELUHUOLTOSUUNNITELMAN TOTEUTTAMISEN SEURANTA

Opetuksen järjestäjä seuraa koulukohtaisten opiskeluhuoltosuunnitelmien toteutumista.

Yhteisen koulukohtaisen suunnitelman vastuutaho

Suunnitelma tarkistetaan vuosittain lasten- ja nuorten hyvinvointiryhmässä.

Seurattavat asiat ja tiedonkeruumenetelmät

Kouluviihtyvyyys, Kiva-kyselyt, ruokalan kyselyt

Seurannan aikataulu

Suunnitelma päivitetään syksyllä ja arvioidaan toiminta keväällä.

Seurantatietojen käsittelytavat ja hyödyntäminen sekä niistä tiedottaminen oppilashuollon kehittämiseksi

Käsitellään kunnan lasten ja nuorten hyvinvointiryhmässä ja kehitetään toimintaa.

5. Suunnitelmat oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä kriisisuunnitelma

-liitteet 1-3

Liitteet:

- 1) Kriisisuunnitelma (suunnitelma kriisitilanteiden varalle) (Huom. jokaisella koululla on oma suunnitelma uhka- ja vaaratilanteiden varalle palo ja pelastussuunniteman yhteydessä, ei julkista tietoa) (hyv. Hvltk 20.4.2023)
- 2) Järjestyssäännöt (hyv. Hvltk 20.4.2023)
- 3) Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma (sisältää suunnitelmat oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä) (hyv. Hvltk 20.4.2023)